

FOR UNGDOMMER MELLOM 18-26 ÅR SKAL FORSINKELSESRENTELOVEN GJELDE FOR MISLIGHOLDT KREDITTKORT/USIKRET GJELD.

I 2015 hadde ungdommer mellom 18-26 år 1 milliard i ubetalt kortgjeld. Effektiv rente på slik lån når de kommer i mislighold eller til inkasso kan fort bli mellom 20-50%. Dette fører til at mange unge mennesker får en svært vanskelig start på sitt voksne liv med en nesten umulig gjeldssituasjon.

Det er ingen grunn til at aggressive kortselskap skal tjene store renter på unge uerfarne mennesker som er i en startfase av livet sitt. Ved å innføre forsinkelsesrenteloven ved gjelden som erklæres misligholdt, overføres til inkasso eller innledes tvangsinndrivelse, vil långiver legge mer vekt på en dialog med låntaker for å unngå mislighold.

Det må også føre til at långiver er enda mer kritiske til å gi lån eller kredittkort når det ikke blir så gode renteinntekter hvis låntaker ikke greier å betjene gjelden. Forslaget vil trolig redusere eller bremse veksten av forbrukslån

Forslaget vil også være lønnsomt for staten som betaler 27% av renteinntektene til kort- og kredittselskapene i form av skattefradrag. Et misligholdt lån på 100.000, - med 30% rente koster altså staten 8.100 pr. år. En direkte inntekt til långiver. Med dette forslaget vil samme lån med dagens forsinkelsesrente på 8.5% koste staten 1/3 del eller 2.295, - Her sparer altså staten 5.805, -

Dette er helt unødvendig sløsing med skattepenger til høyt betalt og lønnsom finansbransje. Vi kan bruke disse skattepengene til langt bedre formål i samfunnet.

Bærum Arbeiderparti vil:

- At dersom kredittkortutsteder eller långiver av usikret forbrukslån erklærer gjelden misligholdt, overføre den til inkasso eller innleder tvangsinndrivelse, skal renten fra den dagen følge forsinkelsesrenteloven. Dette skal gjelde for forbruker og personer mellom 18-26 år.

KOLLEKTIVTRANSPORT

En god kollektivtransport i Oslo og Akershus er viktig både for å sikre god luftkvalitet og effektive transportetapper. Arbeiderpartiet vil derfor:

- Utrede hvordan Ruters styring, organisasjon og samarbeid med kommunene kan bedres for å sikre et godt rutetilbud, også på ruter med lavt passasjergrunnlag og lav lønnsomhet.
- Jobbe for billigere kollektivtransport
- Inkludere hele Bærum i sone 1
- Både Øke antallet og bygge ut eksisterende innfartsparkeringer. Innfartsparkeringene må være gratis.

TILRETTELEGGING FOR UNGDOMSKLUBB 1 BÆRUM

Dagens ungdom trenger et samlingsted hvor det kan være trygt og morsomt og samle seg. Her kan det skapes miljøer som ikke bare driver med konkurranse og sport hele tiden.

Bærum Arbeiderparti vil:

- at det tilrettelegges for ungdomsklubb i Bærum

TILRETTELEGGING FOR UORGANISERT IDRETT 1 BÆRUM

Det er bra at ungdommen deltar i organisert idrett, men det kan fort blir dyrt slik det nå er blitt. Bærum kommune må derfor tilrettelegg for Økt mulighet for uorganisert fritidsaktivitet og idrett i form av ball binger, skøyteis og fotballplasser uten treningstider osv.

Bærum Arbeiderparti vil:

- at det tilrettelegges for uorganisert aktiviteter for ungdommen i Lommedalen og på Bærums Verk.

RENOVASJON MÅ UTFØRES AV BÆRUMKOMMUNE I EGEN REGI

Det har vist seg både i Bærum og andre steder i landet at renovasjonsbransjen ikke driver bærekraftig økonomisk eller til det beste for arbeidsmiljø- og rettigheter. Dette kan vi ikke være en del av å må og kommunen må overta dette selv. Renovasjon skal utføres til

selvkost for innbyggerne og da er det heller ikke riktig å bruke disse <<skattepengene» til å skape store fortjenester for private selskap og enkeltpersoner.

Bærum Arbeiderparti vil:

- at Bærum kommune nå selv skal stå for renovasjonen i kommunen.

KLIMAREGNSKAP 1 BÆRUM KOMMUNE

For å kunne planlegge, måle, evaluere og korrigere klima- og miljøeffekten for all virksomhet i kommunen må et slikt regnskap på plass. Det vil i sin prosess også medføre større miljøbevissthet og fokus på tiltak som igjen bringer kommunen til ledende inne området. Det skal vi være!

Bærum Arbeiderparti vil:

- at Bærum kommune straks innfører et klimaregnskap for alle sine virksomheter og oppgaver.
- At Bærum kommune skal være en foregangskommune i klima og miljøtiltak.

TANNHELSE INN 1 OFFENTLIG HELSEVESEN

Tannhelse er en viktig del av menneskehelsen. I dag ligger tjenesten i det private noe som gjør den dyr for den jevne nordmann. Det finnes ingen rasjonal som tilsier at dette burde være tilfelle. Tannhelse bør tas inn i det offentlige helsetilbudet på lik linje med all annen helse.

Bærum Arbeiderparti vil:

- at tjenester innen tannhelsen i Norge legges inn under offentlig helsevesen.

RINGERIKSBANEN MÅ LEGGES OVER ÅSA OG BYGGES FØR E16

Statens vegvesen og Jernbaneverket anbefaler at det bygges firefelts E16 og ny jernbane over Kroksund og videre mot Hønefoss. En slik trasé for både motorvei og jernbane vil gjøre stor skade på nasjonalt og internasjonalt viktige naturverdier, herunder en rekke truede arter, og verdifull matjord. Traseen over Kroksund strider mot både internasjonale avtaler og miljøfaglige råd.

Bærum Arbeiderparti går mot ny motorvei og ny jernbane over Kroksund. Vi mener Åsa-alternativet fortsatt bør utredes videre. Videre mener vi opprusting av E16 i dagens trasé

er en fullgod og langsiktig løsning, til beste for natur, matjord og klima. Ringeriksbanen må bygges før videre utbygging av El 6 fra Sollihøgda.

Nordre Tyrifjorden våtmarkssystem ble innlemmet i Ramsar konvensjonen i 1996. Dermed har Norge sagt ja til å forvalte dette området i henhold til internasjonale forpliktelser. Likevel har regjeringen gitt klarsignal til brokryssing for firefelts motorvei (El6 med 110 km/t fansgrense) og dobbeltsporet jernbane (Ringeriksbanen) i Goksund-området i Hole med videre traseer gjennom natur- og kulturlandskapet på Ringerike. Nordre Tyrifjorden våtmarkssystem og det historiske ringerikslandskapet vil bli skadet for all fremtid med en slik omfattende utbygging. At Høyre og Fremskrittspartiet har fått med seg Venstre og Kristelig Folkeparti på dette miljøødeleggende samferdselsprosjektet er særdeles overraskende - særlig fordi det finnes gode alternativer for baneløsninger øst for Steinsfj01'den (via Åsa). El 6 kan fortsatt gå fra Sundvollen til Hønefoss via en utbedret eksisterende vei.

Ramsar området Tyrifjorden våtmarkssystem er blant landets viktigste naturområder. Det er registrert 230 fuglearter der, hvorav mer enn 100 er typiske vann- og sumpmarkfugler. Videre er 37 rødlistearter av hekkende fugl registrert i Nordre Tyrifjorden. Av de amfibier og krypdyr som forekommer i området, regnes én som direkte truet (stor salamander), to som sårbare (liten salamander og slettsnok) og ytterligere én art som sjelden (spissnutet frosk), ifølge en rapport utgitt av Norsk institutt for naturforskning. Det finnes muligheter for å realisere vei og jernbane gjennom området uten å rasere et internasjonalt viktig våtmarkssystem.

Stortinget har vedtatt et mål om at all vekst i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. El 6 går inn i Bærum og Oslo-regionen, og ny motorvei vil «pumpe» flere biler inn i et område som omfattes av målet om nullvekst i personbiltrafikken. Vi mener derfor at veiplanene strider med vedtatte mål, noe som forsterker behovet for å omgjøre planene. Videre understreker dette at Ringeriksbanen må bygges først.

Bærum Arbeiderparti vil:

- at Åsa-alternativet må utredes videre.
- Opprusting av E16 må skje i dagens trasé.
- Ringeriksbanen bygges før utbyggingen av E16 fra Sollihøgda til Hønefoss.

STYRK HELSESØSTEWHELSEPERSONELL 1 SKOLENE!

I Bærum Arbeiderpartis program sier vi at «Vi vil styrke skolehelsetjenesten. Målsettingen er at fagpersonell skal være tilgjengelig i skoletiden». I utgangspunktet ønsker

vi styrking både på barne- og ungdomstrinnet, men innser at det vil være et økonomisk løft som ikke er mulig å innfri på en gang.

Det er foreslått i handlingsprogrammet Økte bevilgninger til flere helsesøstre på ungdomsskolene. Vi frykter allikevel at — dersom dette blir vedtatt — ikke er nok. Vi krever derfor at det må settes av nok midler til å styrke helsesøstertjenesten på ungdomsskolene. Det skjer så mye med ungdommene som kan ende galt og som f.eks. helsesøster kan oppfange og gjøre noen grep.

Det er viktig at helsesøster er tilstede og tilgjengelige hver dag i skoletiden, ikke bare noen timer en gang i uken f.eks.

Bærum Arbeiderparti vil:

- fremme krav om at helsesøstertjenesten styrkes på ungdomsskolene slik at de er tilstede hver dag på hver skole i hele skoletiden.

FELLESSKAPSTJENESTENE MÅ SOM HOVEDREGEL DRIVES AV DET OFFENTLIGE

LO-kongressen 2017 vedtok følgende målsetting som del av uttalelsen «En sterk offentlig sektor i hele landet»: Felleskapstjenestene må som hovedregel drives av det offentlige. Det er bred oppslutning om en sterk offentlig sektor i Norge. Samtidig utfordres velferdsstaten av kommersialisering og krefter som ønsker Økt privat profitt fra drift av offentlig finansierte tjenester og infrastruktur.

Denne utviklingen har ført til at offentlige midler som skulle gått til barnehage, skole, barnevern, sykehus, omsorg og andre offentlige oppgaver ender opp som privat profitt. Forskning viser at dette skjer på bekostning av ansattes lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår. LO [Bærum/Akershus/Arbeiderparti] mener at offentlige tjenester i all hovedsak må drives i offentlig regi.

Også i årene framover vil det imidlertid være nødvendig at det offentlige samarbeider med ideelle og ikke-kommersielle aktører. Dette gjelder for eksempel innenfor attføring, barnevern, barnehager og omsorg. En forutsetning er at tilbyderne har fast ansatte medarbeidere med skikkelige lønns-, arbeids- og pensjonsvilkår. Barnehagesektoren og barnevernsinstitusjoner er blant de velferdsområdene der kommersielle aktører har fått sterkest fotfeste. I mange tilfelles sendes profitten til skatteparadiser.

Målet må være å vri eierskap og drift av barnehager og barnevernsinstitusjoner til det offentlige der det kan være et visst innslag av ideelle aktører. For å få dette til, må det utvikles en bred politisk enighet om politiske løsninger som står seg over tid. Som et første skritt på veien, må det settes ned et offentlig utvalg som utreder måter vi kan sikre at offentlige bevilgninger til barnehager, barnevernsinstitusjoner og andre offentlige velferdstjenester brukes til å sikre de gode tjenestene, ikke til privat profitt.

Bærum Arbeiderparti vil:

- at velferdstjenester drives uten profitt.
- Skattepengene til barnehage, barnevern, skole, sykehus og omsorgstjenester skal gå til felles velferd, ikke privat profitt.
- Velferdstjenestene bør drives av offentlige og ideelle aktører, ikke av aktører med kommersielle motiv for sin virksomhet.

NEI TIL ROLLEBLANDING

Det skal ikke være tillatt å være offentlig ansatt og samtidig tilby private velferdstjenester på samme tjenesteområde. Det skal heller ikke være mulig å være offentlig ansatt og ha eierskap/forretningsinteresser i selskaper som tilbyr velferdstjenester.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Ha regler som unngår at offentlige ansatte har profitt interesser innen samme felt

SØSKENMODERASJON I SFO

Bærum Arbeiderparti ønsker at det innføres søskenmoderasjon i SFO og mellom barnehage og SFO tilsvarende som for søskenmoderasjon i barnehage. SFO bør ha tilsvarende makspris som i barnehage.

Videre mener Bærum Arbeiderparti at SFO skal være gratis for barn som går på spesialskole for funksjonshemmede på alle klassetrinn.

Bærum Arbeiderparti vil:

- at det skal utredes hvorvidt ordningen med søskenmoderasjon som beskrevet over og gratis SFO for barn i spesialskoler bør lovfestes.

ENDRING AV VALGLOVEN

Valgloven endres slik at ordningen med «listebærere» ikke lenger er tillatt.

MILJØTERAPEUTER I GRUNNSKOLEN (1.-10. KLASSE)

Bærum Arbeiderparti jobber for ansettelser av miljøterapeuter i grunnskolen (1.-10. klasse). Miljøterapeuter er utdannet med en 3-årlig helse- og sosialfaglig bakgrunn.

Utfordringsbildet i dagens grunnskole er i større grad enn tidligere av psyko-sosial karakter. Dette fordrer et tverrfaglig fokus og forståelse som innbefatter et supplement til helsesøstertjenester. En miljøterapeut kan være tilgjengelig på flere områder, bl.a. i friminutter, korridorer o.l.

Det snakkes mye om tidlig innsats, forebygging av psykiske lidelser og utenforskap. Her spiller grunnskolen en viktig rolle. Ansettelse av miljøterapeuter i grunnskolen kan være et ledd i satsing som omhandler tidlig innsats.

Bærum Arbeiderparti vil:

- ha ansettelser av miljøterapeuter i grunnskolen

INNFARTSPARKERING

Bærum Arbeiderparti krever flere innfartsparkeringsplasser ved kollektivknutepunkter. Parkeringen skal være gratis.

TRAFIKKSIKKERHET VED KOLSÅS STASJON (samme forslag som i 2017)

Rykkinn/Kolsås var bekymret for trafikksikkerheten for fotgjengere ved Kolsås stasjon, til tross for trafikklyset. Det er stor fare for ulykker. Fotgjengerovergangen fra busslommen over Brynsveien til Kolsås stasjon kommer veldig bardus på bilistene. Det må lages fotgjengerfelt for dem som skal gå fra T-banen og bort til stoppestedet for bussene retning Rykkinn. Andre avbøtende tiltak må også vurderes.

Bærum Arbeiderparti vil:

- ha fotgjengerfelt ved Kolsås stasjon

KVALITET 1 TILBUDET INNEN PLEIE OG OMSORG. FORSLAG OM TILSYNSORDNING

Tilbudene ved sykehjemmene og hjemmebaserte tjenester, omsorgsboliger i Bærum holder gjennomgående god kvalitet. Imidlertid er det alltid noe som kan forbedres. Det er noe varierende hvor mange sykepleiere som er på jobb på ulike tider av døgnet. Dersom et sykehjem eller omsorgsbolig har mange ufaglærte og relativt få eller i verste fall ingen utdannede på vakt utenom regulær arbeidstid, er det bekymringsfullt. Mottatte

Bærum Arbeiderparti vil:

- at Bærum kommune etablerer en tilsynsordning som består av uhildede personer som kan stå fritt i sine vurderinger og tilrådinger for forbedringer som så oversendes til ledelsen i Bærum kommune.

ARBEID MOT MOBBING 1 SKOLEN

Mobbing er et utbredt problem i den norske skolen og det er en for stor andel barn og unge som gruer seg til å gå på skolen. Skolen skal være et sted med nulltoleranse mot all form for mobbing og hvor barn kan føle seg trygge og verdsatt. Mobbing er et komplekst tema som krever et sett av ulike tiltak og ansatte med trygghet og kompetanse nok til å gripe inn når mobbing skjer. Vi trenger mer kunnskap om årsakene til mobbing, hvilke tiltak som fungerer og så kjapt kunne innføre tiltakene vi allerede vet fungerer.

En tydelig skoleledelse med klare planer som iverksettes i mobbesaker er viktig for å bekjempe mobbing i den norske skolen. Fylkeskommunen skal ha mulighet til å gi kompetanseheving for den sittende skoleledelsen i hvordan håndtere mobbetilfeller.

Bærum Arbeiderparti vil:

- at alle fylkeskommuner skal ha et eget kompetanseteam knyttet til psykisk helse og mobbing.
- at alle kommuner bør opprette et beredskapsteam mot mobbing og trakassering eller ha andre effektive tiltak.
- at Bærum kommunes tiltak mot mobbing bør videreutvikles, f.eks. flere miljøarbeidere i skolen, styrking av rådgiverteam, tryggkontakten og skolehelsetjenesten

GRATIS SOMMERKOLE VIDEREGÅENDE SKOLE

Forslag til vedtak:

Tiltaket bør starte opp i Akershus fylkeskommune — senere Viken. Oversendes Akershus Arbeiderpartis årsmøte.

De siste årene har det blitt større og stønne forskjeller mellom mennesker i Norge. Når forskjellene blir for store, svekkes tilliten og samholdet mellom oss. Skolen er samfunnets viktigste arena for sosial utjevning. Derfor er det viktig å gi skolen de riktige redskapene for å forhindre at forskjellene øker.

Fremdeles er det slik at karakterene i grunnskolen i økende grad er avhengig av foreldrenes utdanningsnivå. At dette er den enkeltfaktoren som har størst betydning for barnas faglige resultater er bekymringsverdig.

For å forhindre økende ulikhet i skoleløpet er det viktig at vi hegner om gratisprinsippet. Kunnskap skal ikke koste penger, og skolegangen i Norge skal være kostnadsfri. Selv om prinsippet ligger til grunn i dag, ser vi at noen elever har kostnader i forbindelse med utstyr og at stipendet ikke dekker elevenes reelle utgifter. I tillegg har Høyre og FrP regjeringen Økt prisene på privatisteksamen, noe som gjør det vanskeligere for mange å forbedre karakterene sine. Dette er urettferdig og skaper mer ulikhet.

Bærum Arbeiderparti vil:

- at alle fylker bør opprette gratis sommerskole der elever som har strøket i et fag kan få hjelp til å bestå eksamen.
- Etablere ordningen så fort som mulig fra sommeren 2018 eller fra 2019.

OPPRETTELSE AV FYLKESNETTVERK FOR KVINNER OG MENN 1 KJØNNSDOMINERTE STUDIELØP

Norge er fortsatt ikke i mål med likestillingen. Et av de aller tydeligste signalene på dette ser vi i utdanningsløpet. På videregående skole er yrkesfaglige linjer i stor grad kjønnsdelte. Noen av linjene har nesten utelukkende elever av ett kjønn. Skal det kjønnsdelte arbeidsmarkedet brytes, må flere gutter og jenter ta utradisjonelle utdanningsvalg. De kjønnsdelte linjene gjelder særlig helse- og sosialfag, design og håndverk, elektrofag og bygg-anleggsteknikk. Deltakelsen i nettverket må være gratis, og tilby aktiviteter som nettverksmøter, bedriftsbesøk og nettverksturer. Dette nettverket kan også tas i bruk på yrkesmesser for ungdommer for å synliggjøre utradisjonelle yrkesvalg. Fylkesnettverket for utdanningsløpet bør samarbeide med bransjen, lokale hovedorganisasjoner og fylkesrepresentanter. Fag og yrkesopplæringen i Norge er solid forankret i trepartssamarbeid, med nettverket for å motivere for utradisjonelle studievalg kan bli en viktig «fjerdepart" dersom det skal skje endring.

Bærum Arbeiderparti vil:

- at det opprettes egne fylkesnettverk for kvinner og menn i kjønns- dominerte studieløp for å motivere til mer utradisjonelle studievalg for den enkelte deltaker.

KOMMUNER SOM HAR ELLER SOM GRENSER TIL STUDIESTEDER 1 HØYERE UTDANNING BØR FORSKUTTERE BYGGING AV STUDENTBOLIGER

Studentboliger finansieres gjennom hjemler som bevilges over statsbudsjettet, og bygges av samskipnadene. Kommunene kan imidlertid gi samskipnadene forskudd på disse hjemlene, og sørge for raskere realisering av studentboliger (slik at disse f.eks. kan stå klare til studiestart). Gjennom forskuttering av studentboliger kan samskipnadene planlegge og bygge flere boenheter samtidig.

1 2014 hadde Studentsamskipnaden i Stavanger (SiS) planlagt 67 boenheter i Sandnes. Da SiS bare fikk 40 hjemler over statsbudsjettet for 2015, valgte Sandnes kommune å inngå en avtale med SiS om å forskuttere de resterende 27 boenhetene. Slik ble flere boenheter realisert raskere enn dersom kommunen ikke hadde forskuttert studentboliger.

Forskuttering av studentboliger har flere fordeler:

- 1 Studentboliger realiseres raskere slik at flere studenter får et sted å bo
- 2 Studentboliger kan planlegges og realiseres slik at de står klare til studiestart
- 3 Studentsamskipnaden kommer nærmere målet om full dekning
- 4 Studiestedet blir mer attraktivt for nye studenter når det blir lettere å få bolig
- 5 Raskere realisering av studentboliger kan ha en avdempende effekt på leiemarkedet

For kommunene er det reelt sett ikke noen risiko eller kostnad ved å forskuttere hjemler til studentboliger, siden de får midlene tilbake når nye hjemler tildeles studentsamskipnaden kommunen har inngått avtale med.

Bærum Arbeiderparti:

- bidra til å få utredet muligheter for å inngå avtale med studentsamskipnad om forskuttering av finansiering av studentboliger i Bærum.

FLERE LÆRLINGEPASSER

I dag er det fortsatt mange som dessverre står uten lærlingeplass. Vi mener at Bærum kommune kan gå foran som et godt eksempel og etablere flere lærlingplasser. Derfor skal Arbeidapartiet ved neste budsjettbehandling foreslå at kommunen skal tilby minst en lære plass i kommunen per 500 innbygger, evt følge oppfordringen fra KS om 2 lærlinger pr 1000 innbyggere. I tillegg skal kommunen i anbudsprosesser stille krav om at man har aktive lærlinger på prosjektene i anbudet. Jfr. Se også BAPs program.

Bærum Arbeiderparti vil:

- at Bærum kommune skal tilby minst en lære plass per 500 innbygger

UFRIVILLIG DELTID

Mange jobber ufrivillig deltid, også i vår kommune. Deltid er i aller høyeste grad en stor likestillingsutfordring, ettersom det er flest kvinner som jobber ufrivillig deltid. I løpet av inneværende kommunestyreperiode fremmer Arbeiderpartiet forslag om at Bærum kommune skal ha en ny handlingsplan mot ufrivillig deltid.

Bærum Arbeiderparti vil:

- det fremmes en handlingsplan mot ufrivillig deltid i Bærum Kommune

KULTURKORT FOR UNGDOM

Bærum Arbeiderparti må intensivere sitt arbeid for å få til et kulturkort for ungdom Jfr. programmet vårt side 13 under Kultur, idrett og friluftsliv.

Bærum Arbeiderparti vil:

- ha kulturkort for ungdom snarest.

STASJON SOM KAN BETJENE EN UTBYGGING PÅ A VTJERNA.

Det er svært positivt at Bærum Arbeiderparti har vært pådriver for at det etableres en stasjon ved en utbygging av Ringeriksbanen som kan betjene en utbygging i Avtjernaområdet. Jernbaneinvesteringer må være fra framtidsrettet og ses i et langt tidsperspektiv, Området ved Avtjerna er et potensielt stort utbyggingsområde for en miljøbydel. Det er bred enighet om at veksten i transportbehovet i regionen må dekkes ved kollektivtrafikk, gange og sykling. Da må en så stor investering som en Ringeriksbane bygge oppunder dette. Arbeiderpartiet må fortsatt være en pådriver for en stasjon som kan betjene en utbygging på Avtjerna.

Bærum Arbeiderparti vil:

- ha stasjon på ringeriksbanen på Avtjerna

ET SERIØST ARBEIDSLIV

Bærum arbeiderparti ønsker at kommunen styrker arbeidet mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Vi må snu den negative utviklingen i deler av norsk arbeidsliv med useriøse aktører og svart arbeid. Ved å benytte nye standardkontrakter kan vi hindre skatteunndragelser, utnyttning av arbeidskraft og sikre bruk av lærlinger.

Bærum kommune kjøper årlig varer og tjenester for over 2 milliarder kroner. Dette gir kommunen et særlig ansvar for at arbeidslivets regler følges. En gjennomgang av Bærum kommunes anskaffelser innenfor helse- og omsorgstjenester, bygg- og anleggstjenester og renholdstjenester har vist brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkårene. Dette gjelder brudd på arbeidstidsbestemmelser, mangelfulle arbeidsavtaler, manglende overtidsbetaling, for lite utbetalte feriepenger og for lav lønn.

For å styrke arbeidstakers rettigheter og forebygge arbeidslivskriminalitet har Oslo kommune utarbeidet «Oslo-modellen». Denne er i tråd med LO-kongressens vedtak fra 2017 om offentlige anskaffelser. Oslo-modellen stiller krav om minimum 80% faste ansatte, 50% faglærte og minimum 10% lærlinger. Antall underleverandører skal begrenses til ett ledd. Kontant betaling forbys, og transaksjoner skal kunne spores. Det

stilles også krav om tarifflønn mellom oppdrag for innleid arbeidskraft. I tillegg til gode kontrakter må leverandørene også følges opp med kontroller.

Ved i å implementere Oslo-modellen, kan vi få et større næringsliv hvor arbeidstakers rettigheter blir bedre ivaretatt. Modellen sikrer bruk av faste ansatte og krav om tarifflønn mellom oppdrag. Dette er ekstremt viktig for en rekke bransjer hvor innleie, og midlertidige ansettelser har blitt hovedregelen.

Bærum Arbeiderparti vil:

- etablere «Oslo-modell» baserte vedtak og skape en kommunal Bærums-modell og en fylkeskommunal Akershus/Viken-modell

FORSVINNINGER FRA NORSKE MOTTAK

Ifølge NTNUs rapport 'Barnevernets arbeid med barn i asylsøkerfasen forsvant det 42 mindreårige asylsøkere fra mottak og omsorgssentre i 2014. En stor del av disse forsvinningene er enslige mindreårige asylsøkere. Går vi tilbake til 2012 ser vi at hele 107 barn forsvant fra mottak før fylte 18 år, hvorav 52 var enslige mindreårige. Inkluderer vi de som forsvinner fra mottak etter fylte 18 år, Øker tallene drastisk. Totalt i perioden 2008 til 2014 har det forsvunnet 384 barn fra norske mottak.

Når et barn forsvinner fra et mottak skal barnevern, UDI, mottak, politi og representant bli varslet, og alle disse instansene har ansvar for å følge opp. Ved forsvinning skal mottaket blant annet sende savnetmelding til nærmeste politimyndighet innen 24 timer, samt varsle barneverntjenesten i kommunen. Til tross for dette tyder forskning på at de forsvunne barna ikke blir fulgt tilstrekkelig opp. Lov om barneverntjenester 1-2 sier at alle barn som oppholder seg i riket har de samme rettighetene, uavhengig av oppholdsstatus. Dette innebærer at alle forsvinningssaker skal bli tatt på alvor og fulgt opp. Arbeiderpartiet ser disse tallene som svært bekymringsfulle, og mener noe må gjøres for å forbedre oppfølgingen av forvunne mindreårige asylsøkere.

Ifølge Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet er mindreårige asylsøkere, og da spesielt enslige, spesielt sårbare for å kunne bli offer for menneskehandel. En av de største bekymringene ved forsvinning fra mottak, er derfor at barn kan bli utsatt for menneskehandel

eller havne i andre kriminelle miljøer. Arbeiderpartiet mener det må iverksettes tiltak for å fange opp barn i denne situasjonen, og kartlegge hvilke miljøer barna havner i.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Redusere tidsfristen for å melde en forsvinning fra norske mottak og omsorgssentre
- Iverksette tiltak for å fange opp forsvunne barn i disse miljøene, eller asylsøkende barn som står i fare for å havne i et kriminelt miljø, i tillegg til å kartlegge hvilke kriminelle miljøer barna havner i.

INTERNERING AV BARN OG BARNEFAMILIER

Ifølge Redd Barna har det siden 2013 blitt internat 794 barn på Trandum utlendingsinternat. I NOAS' rapport "Jeg har ikke gjort noe galt" - Barn og foreldres opplevelse av tvangsretur forteller barn og barnefamilier om deres oppfattelse av tvangsretur og internering. Barna og familiene forteller om unødvendig tvang og skremsel ved pågrepelse og under interneringen. Blant annet forteller seks av åtte barnefamilier i intervju at de ble pågrepet før klokken 5 om natten, og alle utenom én familie at politiet tok seg inn uten å banke på. Flere beskrev Trandum utlendingsinternat som lignende et fengsel, med låste dører, piggrådgjerde og kameraovervåkning.

Ifølge NOAS' rapport har tvangsretur langvarige konsekvenser for barna som opplever det. Barna rapporterte om blant annet søvnproblemer, konsentrasjonsvansker og frykt for politiet i etterkant av interneringen. Arbeiderpartiet mener det er tydelig at barnets beste ikke vektlegges ved tvangsretur per i dag, og at dette må forandres på.

Bærum Arbeiderpartiet vil:

- at Politiets Utlendingsenhet (PU) og lokalt politi skal være sivilkledd ved pågrepelse og tvangsreturnering og ikke kan pågripe for tvangsretur før klokken seks om morgenen
- at politiet ikke kan pågripe barn og barnefamilier som oppholder seg på krisesenter
- at både mannlige og kvinnelige politibetjenter skal være til stede ved internering og tvangsretur, slik at det kan føres tilsyn av kvinner og jenters påkledning, toalettbesøk og lignende av kvinnelig politi
- jobbe for at barn og barnefamilier ikke skal interneres under noen omstendigheter, men heller innkvarteres på et separat, barnevennlig mottak eller kjøres rett til flyplassen.

- jobbe for å finne alternativer til kroppsvisitasjon med full avkledning
- at det skal settes krav til kompetanse hos personell som er involvert i internering
- at barn og andre som skal tvangsreturneres og/eller er plassert på internat skal ha tilgang på andre å snakke med enn politi og familie, f.eks. helsesøster, psykolog
- at hensyn til barns beste skal vektlegges ved tvangsreturnering
- at det skal lovfestes en maksgrense på internering på 48 timer, uten unntak • Vurdere å Øke returstøtten
- utrede andre anbefalinger presentert av NOAS
- alle utsendelsessaker skal behandlet umiddelbart

«SI IFRA» PÅ ALLE SKOLER!

Alle bedrifter i Norge er pålagt å beskytte sine ansatte gjennom arbeidsmiljøloven, men studenter regnes ikke som ansatte og er dermed ikke beskyttet. Dette resulterer i at studenter ikke har like mange rettigheter og det er derfor vanskeligere å sørge for gode klagesystemer. Dette gjør studenter til en utsatt gruppe for seksuell trakassering.

I en undersøkelse gjort av Sentio for Studentorganisasjonen og Universitas har 1 av 8 studenter opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet fra en ansatt eller medstudent på sin institusjon. Dette tilsvarer i at over 30 000 studenter har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet. Noe oppsiktsvekkende med undersøkelsen var at seksuell trakasseringen rammer alle kjønn tilnærmet like mye.

Det er flere høyskoler og universiteter som har forstått at det må dannes klagesystemer for studenter. Blant annet har Universitet i Oslo og Universitetet i Agder ordningen «si ifra» der man kan henvende seg til når det skjer noe alvorlig som angår deg selv eller om man får vite om alvorlige forhold som gjelder andre. «si ifra» hjelper deg med å behandle saken man har sendt inn. Saken behandles etter alvorligheten som den som henvender saken har kategorisert selv som rødt, gult eller grønt lys. Der grønt er lite alvorlig til rødt som er veldig alvorlig.

Flere hevder at ordningen «Si ifra» gjør det er lettere som student å tilkalle hjelp, samtidig som ordningen kompenserer for at studenter ikke er beskyttet under de samme lovene, som ansatte. Derfor burde ordninger som «si ifra» blitt satt i gang på alle universiteter og høyskoler i Norge.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Gå inn for å standardisere ordninger som ifra» på alle norske videregående skoler, universiteter og høyskoler
- At studenter som varsler skal bli behandlet likt som ansatte som varsler

REFORMER BARNEVERNET TIL BARNETS BESTE

For Arbeiderpartiet er det viktig at alle barn får en god oppvekst i trygge rammer. Dessverre får ikke alle barn en trygg oppvekst med den omsorgen de trenger. Da må barnevernet ha nødvendig handlingsrom for å sikre barna den oppveksten de trenger. Imidlertid er det ikke alle barn som opplever at hjelpen fra barnevernet i dag er tilstrekkelig.

Barnevernet skal være sikkerhetsnett for barn og familier som ikke ivaretar barns oppvekstsvilkår. Arbeiderpartiet mener et sterkt og kompetent barnevern er nødvendig for å ivareta barn og familier som trenger det. For at barnevernet skal fungere optimalt mener Arbeiderpartiet det trengs en endring og et løft for sektoren.

Mange ansatte i dagens barnevern melder om at de har for mange saker, og for lite tid til oppfølging og undersøkelser. Arbeiderpartiet mener derfor at alle saksbehandlere skal ha en maksgrense for antall saker de til enhver tid har.

Barnevernet preges i dag av å være oppstykket, og kan fremstå forvirrende og gjøre at barn opplever å bli kasteballer i systemet. Det er mange tilbydere, både private og offentlige, og bredden gjør tilbudet uoversiktlig og utilgjengelig.

Arbeiderpartiet ønsker en reform for organiseringen av barnevernet som gjør det enklere å forholde seg til, til det beste for barnet. Vi mener barnevernet best kan organiseres under de nye regionene, i stedet for å være delt mellom kommunene og staten. På den måten kan man sikre å styrke fagmiljøene, tilbudet og oppfølgingen av utsatte barn.

Barnevernet styres etter tre grunnleggende prinsipper: barns beste, det biologiske prinsipp og minste inngreps prinsipp. Barnets beste skal alltid være det grunnleggende prinsippet i barnevernets arbeid, og barnets mening og ønsker skal tillegges vekt jfr. barnekonvensjonen og barneloven. Arbeiderpartiet mener barnets behov for utviklingsfremmende tilknytning bør vektlegges enda sterkere, og støtter forslag om å ta inn dette som et prinsipp i barnevernloven. Alle barn i barnevernet bør få en fast saksbehandler, slik at de opplever en trygghet og kontinuitet.

Arbeiderpartiet vil at barnevernet skal være et tilbud gitt av det offentlige, og at det ligger under kommunenes og statens ansvarsområder. Dette betyr at for å bevare kontinuiteten til barnevernet må avskaffe anbudsordningene og konkurranseutsetting av barnevernet. Arbeiderpartiet vil derfor gi barnevernet et løft i ressurser og kompetansebygging, slik at de står best rustet til å ta ansvar for barneverntjenesten.

Bærum Arbeiderparti vil:

- ha en reform av barnevernet som forenkler barnevernets arbeid til barnets beste
- at barnevernet organiseres under regionene i stedet for kommune og stat
- ta inn det utviklingsfremmende tilknytningsprinsippet i barnevernets arbeid
- at det tilstrebes at søsken plasseres i samme fosterfamilie eller adoptivfamilie
- utvikle anbudsordningen innen barnevernet, og erstatte de kommersielle aktørene med offentlige eller frivillige ikke-kommersielle aktører
- øke bevilningene til barnevernet for å gi et bedre tilbud
- sette en maksgrense for antall saker en saksbehandler kan ha i barnevernet
- at alle ansatte i barnevernet må sikres muligheter til veiledning, etterutdanning og videreutdanning
- styrke rekrutteringen og opplæringen til fosterfamilier
- at barna får faste saksbehandlere i barnevernet
- sikre bedre rutiner og samarbeid mellom barnehager, skoler og barnevernet, samt Øke de ansattes kunnskap om omsorgssvikt
- at barnevernets kompetanse i forhold til barn med funksjonshemninger styrkes.

NEI TIL PROFITERING PÅ BARNEHAGER:

For å få til full barnehagedekning, var det i sin tid avgjørende å også ta i bruk private barnehager for å få opp tilbudet av barnehager raskt. Arbeiderpartiet innser at det i noen tid framover fortsatt vil finnes private barnehager, men ser mange problemer med den private driften slik den fungerer i dag. Vi sier derfor nei til ytterligere privatisering av offentlige barnehager, og vil ha en gradvis overtakelse av driften av private barnehager til det

offentlige. I dag likebehandler staten private og offentlige barnehager økonomisk. Ved å likebehandle, overfinansierer man i realiteten de private barnehagene.

Private barnehager velger oftere å ha en homogen gruppe barn i barnehagen, færre pedagoger per barn og tilslutter seg ikke nasjonale tariffavtaler. Arbeiderpartiet mener derfor at lovverket må strammes inn slik at man ikke overfinansieres. Det er lov å ta ut utbytte fra private barnehager og sjansen for dette øker når de private barnehagene sitter igjen med mer midler enn de offentlige.

Bærum Arbeiderparti vil:

- innføre en lov som hindrer barnehageeiere å ta ut utbytte
- at alle private barnehager skal tilslutte seg nasjonale tariffavtaler som regulerer de ansattes rettigheter
- at kommunene sier nei til ytterligere privatisering av offentlige barnehager
- at vi endrer lovverket slik at private barnehager ikke fullfinansieres på samme måte som offentlige barnehager

NEI TIL PROFITT I SKOLEN

Fellesskolen er kjernen i sosialdemokratiet. Ved at alle barn går på samme skole blir de kjent med mennesker med ulik bakgrunn og får respekt for og tillitt til hverandre. Fellesskolen er en mangfoldsskole, der alle får tilpasset opplæring, men er en del av fellesskapet. For oss i Arbeiderpartiet er det viktig at elever, uansett hvor de bor i landet skal ha en god skolegang. Ved at det offentlige driver skoler, sikrer man ressurser i hele landet, også der det ikke lønner seg å drive skole.

Opprettelse av kommersielle privatskoler truer fellesskolen fordi ressurser fra skolesektoren flyttes fra de offentlige skolene til de private, som har som hovedmål å tjene penger. Historien har vist at privatskoler i Norge i all hovedsak har vært eid av store selskaper som har tatt ut utbytte, både gjennom å bryte loven og gjennom å opprette flere underselskaper og finne måter å omgå regelverket på. Vi i Arbeiderpartiet mener at alle elever har rett på en forutsigbar skolegang. Det er mange eksempler på privatskoler som legger ned og der elevene blir stående uten skoleplass slik at det offentlige plutselig må overta. Vi mener at ressursene som brukes på skole i Norge skal gå til å gi elevene kunnskap, ikke til rike investorer.

Bærum Arbeiderparti vil:

- hindre at skoleeiere skal kunne ta utbytte, og ha en enda strengere kontroll med hvordan skoleeierne bruker datterselskaper for å omgå regelverket.
- gi mer midler til utdanningsdirektoratet, slik at de får større handlingsrom til å gjennomgå grundige kontroller av privatskoler.
- gi strengere bøter til skoleeiere som tar ut utbytte.
- endre loven slik at det ikke kan gis statsstøtte til å starte opp religiøse og livssynsbaserte skoler.
- kun gi skoler med klart pedagogisk alternativ til den offentlige skolen statsstøtte, men begrense omfanget ved at det er avhengig av enighet med skoleeier i kommunen/fylkeskommunen.
- hindre privatskoler fra å ta utbytte.
- reversere endringene i privatskoleloven som Høyre og FrP-regjeringen har gjennomført.